

Motion till riksdagen 2021/22:1274

av **Eva-Lena Jansson (S)**

Försäkringskassans handläggning av sjukförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Försäkringskassans handläggning av sjukförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den så kallade rehabiliteringskedjan och Försäkringskassans tolkning av regelverket i sjukförsäkringen har varit föremål för en omfattande debatt ända sedan införandet 2008 av den moderatledda regeringen.

Det fyrkantiga systemet med stenhårda tidsgränser fick förödande konsekvenser för enskilda personer som blev utförsäkrade och nekade ekonomisk ersättning.

Efter maktskiftet 2014 togs den så kallade stupstocken bort i sjukförsäkringen, något som borde ha lett till en förbättrad situation. Men istället började utsorteringen från sjukförsäkringen redan efter 180 dagar. En utredning tillsattes för att se över den nuvarande lagstiftningen och dess tillämpning.

Att få sjukersättning beviljad har varit extremt svårt. Försäkringskassans handläggare avslår ansökan från svårt sjuka personer med motiveringen att dessa har ”arbetsförmåga”. Detta trots läkares intyg på motsatsen, exempelvis när en person med Parkinsons sjukdom genomgått en avancerad DBS-behandling (deep brain stimulation) och inte bör utsättas för stress.

Enligt vittnesmål från anställda på Försäkringskassan till media 2018 så belönades flera avslag från handläggare med högre lön. I ett reportage 2020 visade Uppdrag granskning (SVT) hur svårt sjuka personer utförsäkrades trots att det var uppenbart att personerna inte kunde arbeta.

Om inte rättssäkerhet kan garanteras vid tillämpning av en så viktig försäkring som sjukförsäkringen, så minskar också förtroendet och tilliten till att samhällets skyddsnet ska fungera när man är som mest sårbar.

Politikens uppgift för att minska ohälsan och sjukfrånvaron måste vara att bekämpa orsakerna till detta. Samtidigt måste man kunna säkerställa att sjukförsäkringen är rätts-säker samt ger ekonomisk trygghet vid sjukdom.

Regeringen har gett Statskontoret i uppgift att granska de åtgärder Försäkringskassan vidtar i den genomlysning av förvaltningen av sjukförsäkringen som myndig-heten själv tagit initiativ till. Om det behövs ska Statskontoret föreslå hur de vidtagna åtgärderna kan justeras och kompletteras så att man kan åtgärda bristerna i sjukförsäk-ringen.

I budgetpropositionen för 2022 föreslår regeringen flera åtgärder för att förstärka sjukförsäkringen. Bland annat föreslås att taket i sjukpenningen höjs från 8 till 10 prisbasbelopp från den 1 januari 2022 samt ökad flexibilitet i sjukförsäkringen vid dag 365. Regeringen föreslår även en mer flexibel förläggning av arbetstiden vid deltidssjukskrivning, ökad trygghet för den som kallas in att arbeta vid behov samt en förändrad arbetsförmågeprövning vid 62 års ålder. Det här är mycket välkomna förändringar.

Men Försäkringskassans handläggning av sjukförsäkringen behöver fortsatt granskas. Vittnesmål från personer med svåra neurologiska sjukdomar som Parkinsons sjukdom, ME/CFS och ms, visar att Försäkringskassan fortfarande agerar på ett sätt som inte är förenligt med rättspraxis och gällande lag. Risker är uppenbara att de närmast maskinella avslagen fortsätter. Regeringen bör därför överväga ytterligare åtgärder för att Försäkringskassans handläggning av sjukförsäkringen ska bli rättssäker och i linje med lagstiftningen.

Eva-Lena Jansson (S)